

Institutionernas interna organisation

Inledning

Rektor beslutade 2022-11-21, att tillsätta en arbetsgrupp för att ta fram ett förslag avseende institutionernas interna organisation. Arbetsgruppen har bestått av prorektor (ordförande), vicerektor utbildning, vicerektor hållbarhet och samverkan, chef för HR-avdelningen, en prefekt, representanter från SACO/S respektive OFR/ST samt en deltagare utsedd av UFN. Arbetsgruppen presenterade sitt förslag vid rektors ledningsråd 2023-03-27. Därefter har förslaget gått ut på remiss till prefekter, högskoledirektör, dekaner samt studentkåren där sista svarsdag var 2023-04-17. Skriftliga remissvar har inkommit från samtliga remissinstanser. Rektor beslutade 2023-05-08 att ge arbetsgruppen i uppdrag att hantera remissvaren gällande organisationsförslaget och föreslå förändringar utifrån dessa. Ett reviderat förslag presenterades vid rektors ledningsråd 2023-06-19.

Förslaget som presenterades bygger på följande grundläggande principer:

- Personer med ledningsuppdrag ska ha formell vetenskaplig kompetens, minst disputerad men bör ha senior forskarkompetens.
- Ledningsuppdrag inom institutionen ska vara tidsbestämda uppdrag i tjänst, förslagsvis tre år med möjlighet till förlängning och på deltid och uppdraget bör då inte överstiga 50 procent av heltid.
- Ledande roller ska tillsättas i en process som ger berört kollegium inflytande vid tillsättningen.

Nedan presenteras förslaget i dess helhet, baserat på principerna ovan, vilket arbetsgruppen föreslår att rektor beslutar inrätta.

Institutionernas ledning och styrning – övergripande

Institutionen leds av en prefekt som har ansvar för hela institutionens verksamhet. Prefekt ska utse en proprefekt som vid behov ska kunna gå in som prefektens ställföreträdare. Proprefekts huvuduppgift är att företräda och utveckla institutionens utbildnings- och/eller forskningsverksamhet samt ha övergripande ansvar för kvalitet och utveckling av utbildning och/eller forskning. Om en institution har fler än en proprefekt ska en av dessa utses som prefekts ställföreträdare.

Prefekt kan dela in institutionen i avdelningar anpassat efter verksamhetens behov där varje avdelning leds av en avdelningsledare. Avdelningsledaren är linjeförstaperson med fråga om prefekt delegerat personal- och arbetsmiljöansvar. Respektive ämne leds av en ämnesansvarig som utses av Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN). Ämnesansvarig ansvarar för ämnets vetenskapliga kvalitet och utveckling i forskning och utbildning.

Vid institutionen ska institutionens ledningsråd (IL) finnas inrättat vars syfte är att föreslå prefekts beslut samt i övrigt vara rådgivande i frågor som rör institutionens utveckling. Prefekt är ordförande och i IL ingår proprefekt(-er), avdelningsledare, studentrepresentant, studentrepresentant för forskarstuderande och en adjungerad representant från stödet (med god insikt i institutionens ekonomi). Därutöver ska prefekt tillse att ledamöter med akademiskt ledaransvar inom institutionen ingår i syfte att säkerställa att det finns bred och djup kompetens i frågor som rör den akademiska kvaliteten i verksamheten.

Prefekt kan välja att inrätta en eller flera studierektorer vars uppdrag är att samordna och ansvara för den löpande bemanningen av personalen inom institutionen.

Beskrivning av roller och funktioner inom institutionen

Prefekt

Uppdrag och ansvar:

- Chef och formellt ansvarig för hela institutionens verksamhet.
- Ekonomiskt ansvarig och upprättar i samråd med institutionens ledningsråd (IL) budget för institutionens verksamhet samt ansvarar för budgetuppföljning och ekonomiskt utfall.
- Har övergripande personal- och arbetsmiljöansvar och beslutar om lönesättning av institutionens personal.
- Ansvarar för att beslut av styrelse och rektor når medarbetarna och implementeras inom institutionen.
- Är mottagare av nämndens granskningar av institutionens utbildning och forskning och är avsändare av självvärderingar inför sådana granskningar.
- Är ordförande för Institutionens Ledningsråd (IL) och ingår i Rektors Ledningsråd (RL).
- Kan delegera beslutsrätt enligt rektors delegationsordning.

Omfattning och tillsättning:

- Uppdraget är tidsbestämt till en period om tre år och kan förlängas ytterligare max två perioder och utgör ett förordnande på upp till heltid.
- Tillsätts av rektor efter hörande av institutionens lärarkollegium.

Krav:

- Disputerad, senior forskarkompetens är önskvärd.
- Ledarkompetens samt kunskap om externa och interna regler och rutiner inom områdena verksamhetsstyrning, ekonomi och personal.

Proprefekt

Uppdrag och ansvar:

- Proprefekt är ställföreträdande prefekt. Om flera proprefekter finns utsedda ska en av proprefekterna ha uppdraget som ställföreträdande prefekt.
- Har i uppdrag att företräda och utveckla institutionens utbildnings- och/eller forskningsverksamhet samt ha övergripande ansvar för kvalitet och utveckling av utbildning och forskning.
- Ska kunna bereda ärenden till IL samt i övrigt kunna bistå prefekten.

Omfattning och tillsättning:

- Uppdraget är tidsbestämt till en period om tre år och kan förlängas ytterligare max två perioder och det är på deltid, max 80 procent av heltid.
- Omfattningen upp till 80 procent av heltid och antal proprefekter bestäms av respektive institutions storlek och behov.
- Uppdraget ska kombineras med fortsatt medverkan i utbildning och forskning.
- Proprefekt tillsätts enligt Regler för tillsättning av proprefekt (C2022/633), beslutas av rektor.

Krav:

- Proprefekt ska vara disputerad och ha senior forskarkompetens.

Avdelningsledare

Uppdrag och ansvar:

- Är linjechef och leder avdelningens samlade utveckling utifrån institutionens strategi i nära samverkan med ämnes- och programansvariga inom avdelningen.
- Har på delegation av prefekt ansvar för personal och arbetsmiljö inom avdelningen.
- Fastställer årlig tjänsteplan för lärarna inom avdelningen efter beredning av ämnesansvarig och i förekommande fall med programansvarig för yrkesexamen.
- Genomför medarbetarsamtal, upprättar kompetensutvecklingsplaner samt bereder rekryteringsärenden i samråd med ämnesansvarig eller motsvarande.
- Bereder lönesättning för avdelningens lärare.
- Ansvarar för en avgränsad budget för löpande utgifter där beloppsgräns regleras i delegationsordningen.
- Ingår i institutionens ledningsråd (IL).
- Har en central roll som informationsbärare inom institutionen och säkerställer att relevant information från prefekt och IL når medarbetarna inom avdelningen och vice versa.

Omfattning och tillsättning:

- Uppdraget är tidsbestämt till en period om tre år och kan förlängas ytterligare max en period.
- Uppdraget är på deltid och bör inte överstiga halvtid och kan max uppgå till 80 procent av heltid.
- Utses av prefekt efter hörande av institutionens kollegium.

Krav:

- Disputerad och bör ha senior forskarkompetens.
- Akademisk kompetens, god sakkunskap inom avdelningens ämnesområden samt goda ledaregenskaper.

Övrigt:

- Uppdraget som avdelningsledare kan kombineras med uppdrag som ämnesansvarig eller programansvarig.

Ämnesansvarig

Uppdrag och ansvar:

- Ansvarar för att leda ämnesgruppen i syfte att säkerställa kvalitet och utveckling inom både utbildning och forskning.
- Ansvarar för ämnets kursutbud och leder beredningen av nya och reviderade kursplaner.
- Ansvarar för beredning av årliga tjänstgöringsplaner för ämnets lärare. Beredningen sker i nära samverkan med lärarkollegiet och i förekommande fall med studierektor.
- Deltar i avdelningsledarens beredning av förslag till nyrekrytering till ämnet.

Omfattning och tillsättning:

- Uppdraget är tidsbestämt där tidsperiod och möjligheter till förlängning fastställs av UFN i enlighet med rektors beslut 2023/1096.
- Uppdraget är på deltid och bör inte överstiga halvtid.

- Utses av UFN efter nominering av ämnets kollegium och hörande av prefekt.

Krav:

- Fastställs av UFN in enlighet med rektors beslut 2023/1096.
- Ska ha god akademisk legitimitet och ska kunna företräda ämnet nationellt och internationellt.

Övrigt:

- I miljöer där det inte fungerar med att ämnesansvarig bereder bemanning av personalen bör det övervägas om detta kan hanteras av antingen studierektor eller programansvarig.
- I ämnen som bedöms vara av en sådan storlek att en ämnesansvarig inte kan sköta hela ämnet bör det gå att inrätta biträdande ämnesansvarig med uppgift att hantera delar av ämnet. Är ämnen alltför små bör det övervägas om sådana kan utgöra en del av en större ämnesgrupp.

Studierektor

Uppdrag och ansvar:

- Bistår ämnesansvarig i beredningen av årliga tjänstgöringsplaner och ansvarar för att samordna och sammanställa dessa.
- Ansvarar för att lösa löpande ärenden kring bemanning av personalen i nära samverkan med avdelningsledare och ämnesansvarig.

Omfattning och tillsättning:

- Uppdraget är tidsbestämt till en period om tre år upp till max sex år och kan därefter förlängas med ytterligare en period i taget om tre år.
- Omfattning på uppdraget beslutas av prefekt.
- Utses av prefekt.

Krav:

- God insikt i verksamheten och förståelse för dess villkor.

Övrigt:

- Kan ansvara för bemanning av personalen i miljöer där prefekt bedömer detta som lämpligt.

Programansvarig

Uppdrag och ansvar:

- Ansvarar för att leda utvecklingen av program beträffande progression, internationalisering, hållbar utveckling, samverkan med det omgivande samhället och forskningsanknytning.
- Beställare av kurser, kursinnehåll och lärarkompetens.
- Koordinerar programspecifika frågor gentemot ingående ämnen i programmet samt gentemot programstudenterna.
- Programansvarig för yrkesprogram deltar i beredningen av årliga tjänstgöringsplaner för lärare som undervisar i programmets kurser.
- Rapporterar till prefekt.

Omfattning och tillsättning:

- Uppdraget är tidsbestämt där tidsperiod och möjligheter till förlängning fastställs av UFN i enlighet med rektors beslut 2023/1096.
- Uppdraget är på deltid och bör inte överstiga halvtid.
- Utses i process som fastställs av UFN.

Krav:

- God kunskap inom programområdet.
- Fastställs av UFN i enlighet med rektors beslut 2023/1096.

Institutionens ledningsråd

Uppdrag och ansvar:

- IL är institutionens högsta rådgivande organ, vars syfte är att föreslå prefekts beslut samt i övrigt vara rådgivande i frågor som rör institutionens utveckling.
- Ska säkerställa samarbete kring strategiska och operativa frågor vilket ger förutsättningar för att det skapas en samsyn kring institutionens utveckling och utmaningar inom ramen för tillgängliga resurser.
- Prefekt ansvarar ytterst för att skapa och följa upp interna strukturer och arbetsrutiner som säkerställer att samtliga delar av en institution kommer till tals i IL.
- Prefekten är ordförande och proprefekt(-er) och avdelningsledare är föredragande.

Sammansättning:

- I rådet ingår utöver prefekt proprefekt(-er), avdelningsledare, studentrepresentant, studentrepresentant för forskarstuderande och en adjungerad representant från stödet (med god insikt i institutionens ekonomi).
- I rådet ska därtill ledamöter med akademiskt ledaransvar inom institutionen ingå i syfte att säkerställa både bred och djup kompetens i frågor som rör den akademiska kvaliteten i verksamheten. Prefekt nominerar efter hörande av kollegiet och beslut fattas av UFN.
- Prefekt kan vid behov adjungera ytterligare ledamöter till IL.

Andra roller och råd på institutionerna

- *Kursansvariga* ansvarar för att leda utvecklingen av kurser, exempelvis beträffande progression, internationalisering, hållbar utveckling, samverkan med det omgivande samhället och forskningsanknytning. Kursansvarig är ansvarig för kursinnehåll och lärarkompetens. Kursansvarig har i de fall kursen ingår i ett utbildningsprogram samråd med den programansvarige gällande kursinnehåll och lärarkompetens.

- *Examinator* ska utses för varje kurs som ges inom institutionen, bereds av ämnesansvarig och beslutas av prefekt. Akademiska kompetenskrav för rätten att examinera fastställs av UFN.

- *Studierektor forskarutbildning* ansvarar för den löpande verksamheten när det gäller institutionens forskarutbildning och för att leda forskarutbildningens handledarkollegium. Studierektor forskarutbildning, som är ett uppdrag i tjänst på deltid, utses av prefekt och kan adjungeras till IL.

- *Centrumledare* förestår forskningscentrum vid institutionen och arbetar på uppdrag av prefekt. Centrumledaren ska ha senior forskarkompetens. Omfattningen på uppdraget beslutas av prefekt i enlighet med de regler som gäller för inrättande av forskningscentrum. Centrumledaren kan adjungeras till IL.

- *Handledarkollegium* ska finnas vid Högskolans forskarutbildningar. Handledarkollegiet ska ha tydligt ansvar för att utveckla forskarutbildningen.

- *Doktorandråd* ska finnas vid Högskolans forskarutbildningar.